

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE,
predstavljeni 10. aprila 2025¹

Zadeva C-182/24

**RB kot upravičenec po Claudu Chabrolu,
AD, ki ga zastopa oskrbovalka polnoletne osebe, nesposobne za razsojanje, NM, kot
upravičenec po Claudu Chabrolu,
DR kot upravičenec po Claudu Chabrolu,
ZB kot upravičenec po Claudu Chabrolu,
VQ kot upravičenec po Claudu Chabrolu,
RZ kot upravičenec po Paulu Gégauffu,
DQ kot upravičenec po Paulu Gégauffu,
FI kot upravičenec po Paulu Gégauffu,
LF kot upravičenec po Paulu Gégauffu
proti
Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques (SACD),
Radio Days SARL,
Brinter Company Ltd,
BS,
MW,
Artedis SA,
Panoceanic Films SA,
ob udeležbi
Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM),
HU kot upravičenca po Pierru Jansenu,
YG kot upravičenca po Elleryju Queenu,
VH kot upravičenca po Elleryju Queenu,
IA,
ID kot upravičenca po Jeanu Patricku Manchetteju,
zapuščine po Danielu Boulangerju kot upravičenca po Danielu Boulangerju,
HK kot upravičenca po Claudu Bruléju,
QY kot upravičenca po Claudu Bruléju,
WY kot upravičenca po Claudu Bruléju,
KE kot upravičenca po Claudu Bruléju,
NA kot upravičenca po Claudu Bruléju,**

¹ Jezik izvirnika: španščina.

**IY kot upravičenca po Claudu Bruléju,
zapuščine po Nicholasu Blakeu kot upravičenca po Nicholasu Blakeu,
zapuščine po Edwardu Atiyahu kot upravičenca po Edwardu Atiyahu,
zapuščine po Elleryju Queenu kot upravičenca po Elleryju Queenu,
zapuščine po Richardu Neelyju kot upravičenca po Richardu Neelyju,
zapuščine po Patricii Highsmith,
zapuščine po Charlotte Armstrong kot upravičenca po Charlotte Armstrong,
WI kot upravičenca po Claudu Ranku,
QT kot upravičenca po Hubertu Monteilhetu**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo tribunal judiciaire de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija))

„Predhodno odločanje – Avtorska in sorodne pravice – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Ustrezna pravna sredstva – Direktiva 2001/29/ES – Člen 8 – Direktiva 2004/48/ES – Člen 3 – Direktiva 2006/116/ES – Člena 1 in 2 – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Nacionalna ureditev, v skladu s katero je dopustnost tožbe za varstvo pravic intelektualne lastnine, ki jo vloži soavtor, pogojena s tem, da so drugi soavtorji pozvani k vstopu v pravdo – Postopkovna avtonomija – Načelo učinkovitosti“

1. Režiser Claude Chabrol in scenarist Paul Gégauff sta leta 1990 za obdobje tridesetih let prenesla pravice do uporabe nekaterih svojih filmov na distributerja.
2. Leta 2019, ko sta Claude Chabrol in Paul Gégauff umrla, so njuni dediči vložili tožbo proti distributerju in drugim z njim povezanim družbam, s katero so med drugim zahtevali odškodnino za škodo, nastalo zaradi kršitve pogodbenih obveznosti in kršitve avtorskih pravic.
3. Tožene stranke so v ugovoru kot razlog za nedopustnost tožbe navedle, da k vstopu v pravdo niso bili pozvani vsi soavtorji, ki so sodelovali pri snemanju filmov, ali njihovi pravni nasledniki. Trdile so, da je v skladu s francoskim pravom za tožbo, katere namen je uveljavljanje pravic avtorjev kolektivnega dela („delo več avtorjev“), potrebno, da so vsi soavtorji pozvani k vstopu v pravdo.
4. Sodišče, ki mora odločiti o tem sporu, je Sodišču predložilo dve vprašanji za predhodno odločanje, s katerima v bistvu sprašuje, ali je obveznost, da so vsi soavtorji pozvani k vstopu v pravdo, kot pogoj za dopustnost tožbe združljiva s pravom Unije, zlasti z Direktivo 2001/29/ES,² Direktivo 2004/48/ES,³ Direktivo 2006/115/ES⁴ in Direktivo 2006/116/ES⁵ v povezavi s členoma 17 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230, in popravek v UL 2008, L 314, str. 16, ter v UL 2012, L 33, str. 9).

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL 2006, L 376, str. 28).

⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL 2006, L 372, str. 12).

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Direktiva 2001/29

5. Člen 8, naslovljen „Sankcije in pravna sredstva“, določa:

„1. Države članice predvidijo ustrezne sankcije in pravna sredstva v zvezi s kršitvami pravic in obveznosti, ki jih določa ta direktiva, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se t[e] sankcije in pravna sredstva uporabljajo. Takšne sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko imetniki pravic, katerih interesi so prizadeti s kršitvijo na njenem območju, vložijo odškodninsko tožbo in/ali zahtevajo sodno odredbo ter, kjer je to potrebno, zaplembo gradiva, ki je predmet kršitve, pa tudi naprav, izdelkov ali komponent iz člena 6(2).

[...]“

2. Direktiva 2004/48

6. Člen 3, naslovljen „Splošne obveznosti“, določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvračilni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo.“

3. Direktiva 2006/116

7. Člen 1, naslovljen „Trajanje pravic avtorjev“, določa:

„1. Pravice avtorja književnega ali umetniškega dela v smislu člena 2 Bernske konvencije trajajo v obdobju avtorjevega življenja in 70 let po njegovi smrti, ne glede na datum, ko je bilo delo zakonito dano na voljo javnosti.

2. Kadar je delo ustvarilo več avtorjev, se trajanje varstva iz odstavka 1 računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.

[...]“

8. Člen 2, naslovljen „Kinematografska ali avdiovizualna dela“, določa:

„1. Glavni režiser kinematografskega ali avdiovizualnega dela velja za njegovega avtorja ali soavtorja. Države članice lahko določijo druge soavtorje.

2. Varstvo kinematografskih ali avdiovizualnih del preneha 70 let po smrti zadnje preživele osebe od naštetih oseb, ne glede na to, ali so te osebe določene kot soavtorji: glavni režiser, pisec scenarija, avtor dialogov in skladatelj glasbe, ustvarjene posebej za uporabo v kinematografskem ali avdiovizualnem delu.“

9. Člen 9, naslovljen „Moralne pravice“, določa:

„Ta direktiva ne vpliva na določbe držav članic, ki urejajo moralne pravice.“

B. Francosko pravo

1. *Code de la propriété intellectuelle (zakonik o intelektualni lastnini)*⁶

10. Člen L. 113-2 določa:

„Delo več avtorjev je delo, pri katerega ustvarjanju je sodelovalo več fizičnih oseb. [...]“

11. Člen L. 113-3 določa:

„Delo več avtorjev je solastnina soavtorjev.

Soavtorji morajo svoje pravice uveljavljati soglasno.

Če soglasnosti ni, odloča civilno sodišče.

Če vsak od soavtorjev prispeva v drugi zvrsti, lahko vsak od njih, če ni dogovorjeno drugače, ločeno izkorišča svoj osebni prispevek, ne da bi to kakor koli vplivalo na izkoriščanje skupnega dela.“

12. Člen L. 113-7 določa:

„Avtorji avdiovizualnega dela so fizična oseba ali osebe, ki izvedejo intelektualno ustvarjanje tega dela. Če se ne dokaže nasprotno, se za soavtorje avdiovizualnega dela, ki je bilo ustvarjeno v sodelovanju, štejejo: 1. pisec scenarija; 2. avtor priredbe; 3. avtor govorjenega besedila; 4. avtor skladb z besedilom ali brez, ki so bile ustvarjene posebej za to delo; 5. režiser [...]“

2. *Code de procedure civil (zakonik o civilnem postopku)*⁷

13. Člen 126 določa, da če je mogoče položaj, zaradi katerega je podan razlog za nedopustnost, odpraviti, se nedopustnost zavrne, če v trenutku, ko mora sodišče odločiti, podlaga zanjo ne obstaja več.

⁶ Loi n.º 92-597 du 1 juillet 1992, relative au code de la propriété intellectuelle (JORF št. 0153 z dne 3. julija 1992). V nadaljevanju: CPI.

⁷ Décret n.º 75-1123 du 5 décembre 1975 instituant un nouveau code de procédure civile (JORF št. 0285 z dne 9. decembra 1975).

14. Člen 659 določa, da če niso znani naslov stalnega prebivališča, začasnega prebivališča niti kraja opravljanja dela naslovnika pisanja, sodni izvršitelj (*huissier de justice*) sestavi zapisnik, v katerem natančno navede ukrepe, ki jih je sprejel za iskanje naslovnika pisanja. Sodni izvršitelj istega dne ali najpozneje prvi naslednji delovni dan, sicer postopek ni veljaven, naslovniku s priporočenim pismom s povratnico na zadnji znani naslov pošlje kopijo zapisnika, ki mu je priložena kopija akta, ki je predmet vročitve.

15. V skladu s členom 780, ki se nanaša na pisni postopek pred prvostopenjskimi sodišči, je za nadzor nad postopkom odgovoren sodnik senata, ki odloča o zadevi, in sicer skrbi za pošten potek postopka, zlasti za pravočasnost izmenjave in posredovanja dokumentov.

16. V skladu s členom 788 sodnik, pristojen za izvedbo predhodnega postopka, izvaja vsa pooblastila, potrebna za posredovanje, pridobivanje in predložitev dokumentov.

II. Dejansko stanje, spor in vprašanja za predhodno odločanje

17. Dejansko stanje, kot je opisano v predložitveni odločbi,⁸ je tako:

- Claude Chabrol je med letoma 1967 in 1974 režiral štirinajst filmov. V petih od njih je Paul Gégauff sodeloval kot avtor dialogov, pisec scenarija ali avtor priredbe.
- Filmsko gradivo je bilo v lasti producenta filmov, družbe SA Les Films La Boétie, ki ga je v okviru likvidacije s pogodbo z dne 25. marca 1982 prenesel na družbo angleškega prava, ki se je takrat imenovala Brinter C°.
- Claude Chabrol je s pogodbami z dne 8. junija 1990 na družbo Brinter Company Ltd (v nadaljevanju: družba Brinter) prenesel pravico do „nadaljevanja izkoriščanja“⁹ več filmov za obdobje 30 let. Kot direktor družbe Brinter je bil naveden BS.
- Pravice Paula Gégauffa do izkoriščanja petih filmov, pri katerih je sodeloval, so bile predmet pogodb z dne 8. junija 1990, ki so jih štirje dediči P. Gégauffa podpisali z družbo Brinter, na katero so prenesli pravico „nadaljnega izkoriščanja“ filmov za obdobje 30 let.¹⁰
- Družba Brinter je s pooblastilom za prodajo z dne 1. januarja 1990 družbi Artedis SA za obdobje dvanajstih mesecev z možnostjo tihega podaljšanja dovolila, da neposredno podpisuje prodajne pogodbe s kupci in prejema kupnino. Ta pogodba se je nanašala na vseh zadevnih štirinajst filmov razen enega. Kot direktorica družbe Artedis je bila navedena MW.
- Družba Brinter je s pogodbo z dne 18. februarja 2012 na družbo Panoceanic Films SA prenesla pravico do izkoriščanja petih zadevnih filmov.

⁸ Točke od 1 do 12 in od 42 do 60 predložitvene odločbe.

⁹ Prenos te pravice je zajemal komercialno in nekomercialno kinematografsko prikazovanje, televizijsko predvajanje, videogrami, narejene s katerim koli tehničnim postopkom, ki takrat še ni bil znan, in pravico do snemanja nove različice filma.

¹⁰ Zdi se, da so pogoji teh pogodb podobni tistim, ki jih je z družbo Brinter sklenil Claude Chabrol.

18. Dediči Clauda Chabrola in Paula Gégauffa so 11. julija 2019 proti družbam Brinter, Artedis, Panoceanic Films in Radio Days SARL ter MW in BS¹¹ vložili tožbo zaradi kršitve pogodbe in avtorskih pravic¹² v zvezi s 14 filmi, od katerih je bil pri petih soavtor Paul Gégauff.

19. Tožene stranke so 27. januarja 2020 vložile ugovor nedopustnosti, ker 19 soavtorjev spornih filmov ni bilo pozvanih k vstopu v pravdo.

20. Tožeče stranke so, da bi odpravile nepravilnosti v zvezi s tožbami, z akti z dne 5. maja in 12. junija 2020 k vstopu v pravdo pozvale:

- sedem fizičnih oseb, za katere so menile, da so soavtorji ali pravni nasledniki prej umrlih soavtorjev;¹³
- osem „zapuščin“ soavtorjev, v zvezi s katerimi niso uspele ugotoviti istovetnosti fizičnih oseb, ki so dediči;¹⁴
- dve organizaciji za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, od katerih ena zastopa dramske avtorje in skladatelje,¹⁵ druga pa avtorje, skladatelje in založnike glasbe¹⁶.

21. Sodnik, pristojen za izvedbo predhodnega postopka, je s sklepom z dne 9. februarja 2023¹⁷ toženim strankam naložil, naj predložijo identifikacijske podatke soavtorjev filmov in njihovih pravnih naslednikov.

22. Tožeče stranke tudi s temi podatki niso mogle najti in k vstopu v pravdo pozvati vseh soavtorjev filmov in njihovih pravnih naslednikov zaradi števila filmov (štirinajst), njihove starosti (nastali so med letoma 1967 in 1974), kompleksnosti udeleženih oseb (režiser, scenarist, skladatelj glasbe, avtor že obstoječega literarnega dela) in smrti nekaterih soavtorjev, katerih dediči niso znani ali ne prebivajo v Franciji.

23. Tribunal judiciaire de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija), ki odloča o sporu, navaja, da je „[o]d 27. januarja 2020 [...] spor zastal, ker ni mogoče ugotoviti istovetnosti [...] številnih dedičev [soavtorjev filmov]“.¹⁸

¹¹ Eden od dedičev Clauda Chabrola (RB) je v pisnem stališču (točka 1) navedel, da je BS prek svojih družb Brinter in Artedis pridobil avtorske pravice na štirinajstih filmih. Dodal je, da je MW soproga BS in vodi družbe Artedis, Panoceanic Films in Radio Days.

¹² V skladu s predložitveno odločbo (točka 54) „je tožba glede na predloge strank tožba zaradi kršitve nepogodbenih materialnih in moralnih avtorskih pravic, na podlagi katere so podani glavni odškodninski zahtevki. Nekateri od teh zahtevkov so utemeljeni tudi s tožbo za ugotovitev pogodbene odgovornosti in prenehanje veljavnosti pogodb zaradi njihovega izteka, učinka klavzule o prenehanju ali sodne razveze zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti.“

¹³ Točka 57 predložitvene odločbe.

¹⁴ Točka 57 predložitvene odločbe. K vstopu v pravdo so bile pozvane te zapuščine: „zapuščina po Charlotte Armstrong“, „zapuščina po Danielu Boulangerju“, „zapuščina po Nicholasu Blakeu“, „zapuščina po Claudu Bruléju“, „zapuščina po Edwardu Atiyahu“, „zapuščina po Elleryju Queenu“, „zapuščina po Richardu Neelyju“ in „zapuščina po Patricii Highsmith“.

¹⁵ Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SACD). Iz predložitvene odločbe (točka 59) izhaja, da so jo tožeče stranke najprej štejele za zastopnico „zapuščin“ in nato morale sporočiti imena oseb, ki so pravni nasledniki soavtorjev ali ki se štejejo za take.

¹⁶ Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM),

¹⁷ Čeprav je ta datum naveden v predložitveni odločbi, se zdi, da gre za tipkarsko napako in je dejanski datum 16. februar 2023. Tako poudarja RB v pisnem stališču.

¹⁸ Točka 55 predložitvene odločbe.

24. Poudarja tudi, da so „[s]tranke [...] izkazale veliko prizadevnost za ugotovitev istovetnosti soavtorjev in oseb, upravičenih po njih, ne da bi bilo te mogoče zakonito pozvati k vstopu v pravdo, kot zahteva nacionalna sodna praksa, ki temelji na členu L. 113-3 [CPI]“.¹⁹

25. Predložitveno sodišče v zvezi s pravico do učinkovitega sodnega varstva, ki jo zagotavlja Listina, meni, da je tožecim strankam v postopku v glavni stvari dejansko onemogočen dostop do civilnega sodišča, ki mora vsebinsko odločiti o njihovih zahtevkih, če ne morejo pozvati k udeležbi vsem pravnih naslednikov soavtorjev zadevnih del.²⁰ Uživanje avtorskih pravic tožecih strank bo torej odvisna od njihove sposobnosti, da identificirajo druge skupne imetnike teh pravic.²¹

26. V teh okoliščinah je predložitveno sodišče Sodišču predložilo ti vprašanji za predhodno odločanje:

- „1. Ali je mogoče člene 2, 3, 4 in 8 Direktive [2001/29], člene od 1 do 3 Direktive [2004/48] ter člene 1, 2 in 9 Direktive [2006/116], ker avtorju in soavtorju kinematografskega ali avdiovizualnega dela zagotavljajo izključno pravico, da dovolita ali prepovesta reproduciranje svojih del in njihovo priobčitev javnosti, ter trajanje varstva, ki preneha 70 let po smrti zadnje preživele osebe med soavtorji dela, hkrati pa državam članicam nalagajo, da določijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije ter ustrezna pravna sredstva v zvezi s kršitvami avtorskih pravic, pa tudi ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi ter ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud, razlagati tako, da morajo biti za dopustnost tožbe zaradi kršitve avtorske pravice na delu več avtorjev, ki jo vloži njen imetnik, k vstopu v pravdo pozvani vsi soavtorji?
2. Ali je treba pravico imetnika avtorske pravice do učinkovitega pravnega sredstva in do dostopa do sodnega varstva, ki je sestavni del pravice do poštenega sojenja, kot jo skupaj zagotavljajo členi 2, 3, 4 in 8 Direktive [2001/29], členi od 1 do 3 Direktive [2004/48], členi 1, 2 in 9 Direktive [2006/116], Direktiva [2006/115] ter člena 17 in 47 Listine [...], razlagati tako, da je dopustnost tožbe zaradi kršitve avtorske pravice pogojena s tem, da so k vstopu v pravdo pozvani vsi soavtorji dela?“

III. Postopek pred Sodiščem

27. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je sodno tajništvo Sodišča prejelo 5. marca 2024.

28. Pisna stališča so predložili:

- skupaj dediči Clauda Chabrola (DR, VQ, ZB in AD, zadnjenavedenega zastopa oskrbovalka polnoletne osebe, nesposobne za razsojanje) in dediči Paula Gégauffa (RZ, DQ, FI in LF);
- samostojno dedič Clauda Chabrola RB;
- skupaj BS in MW ter družbe Artedis, Brinter, Panoceanic Films in Radio Days (tožene stranke v postopku v glavni stvari);
- avstrijska in francoska vlada ter Evropska komisija.

¹⁹ Točka 116 predložitvene odločbe.

²⁰ Točka 120 predložitvene odločbe.

²¹ Točka 132.1 predložitvene odločbe.

29. Sodišče je presodilo, da izvedba obravnave ni potrebna.

IV. Presoja

A. Uvodne ugotovitve

1. Določbe, ki se uporabljajo

30. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša izključno na *postopkovno* težavo, ki izhaja iz razlage člena L. 113-3 CPI. *Materialni* obseg avtorskih pravic, ki bi se lahko začele uveljavljati, potem ko bo odpravljen procesni ugovor, ni sporen.

31. Člen L. 113-3 CPI določa, da morajo soavtorji dela več avtorjev svoje pravice uveljavljati soglasno. V nacionalni sodni praksi se ta člen razlaga tako, da mora „soavtor dela več avtorjev, ki vložijo tožbo zaradi obrambe svojih materialnih avtorskih pravic, [...], da bi bila tožba dopustna, k vstopu v pravdo pozvati preostale avtorje dela, ker njegovega prispevka ni mogoče ločiti od prispevka soavtorjev“.²²

32. Predložitveno sodišče želi v bistvu izvedeti, ali je tako razloženo nacionalno pravilo v skladu s pravom Unije, na katerega instrumente se sklicuje v svojih dveh vprašanjih.

33. Med temi instrumenti je Direktiva 2006/115, glede katere pa predložitveno sodišče ne navaja ničesar o njenem morebitnem vplivu na spor niti ne pojasni, kateri členi konkretno mu vzbujajo dvome. Zato menim, da je mogoče pri odgovoru Sodišča zanemariti analizo tega instrumenta.

34. To pa ne velja za Direktivo 2001/29, Direktivo 2004/48 in Direktivo 2006/116. Vse tri vsebujejo določbe, ki lahko same po sebi vplivajo na odgovor na vprašanje za predhodno odločanje:

- Člen 8(1) in (2) Direktive 2001/29 državam članicam nalaga, da zagotovijo ustrezna pravna sredstva v zvezi s kršitvami avtorske in sorodnih pravic ter imetnikom teh pravic zagotovijo možnost vložitve odškodninske tožbe.
- Člen 3(1) in (2) Direktive 2004/48 državam članicam nalaga, da predvidijo postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine. Ti postopki in pravna sredstva ne smejo biti po nepotrebnem zapleteni ali dragi, pač pa učinkoviti, sorazmerni in odvratilni.
- Člen 1(2) Direktive 2006/116, ki ureja trajanje pravic avtorjev, določa, da se, kadar je delo ustvarilo več avtorjev, trajanje varstva računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.

²² Sodba z dne 10. maja 1995, ki jo je na podlagi pritožbe št. 93-10.945 izdal prvi civilni senat Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), navedena v točki 77.1 predložitvene odločbe. Poleg tega sta v točkah 78 in 79 predložitvene odločbe navedeni sodbi istega sodišča z dne 12. maja 2011, izdana v okviru kasacijske pritožbe št. 10-14.646 („dopustnost tožbe zaradi kršitve [avtorskih pravic], ki jo je vložil eden od soavtorjev ali njihovih pravnih naslednikov, je pogojena s pozivom vsem soavtorjem, naj vstopijo v pravdo“), in z dne 21. marca 2018, izdana v okviru kasacijske pritožbe št. 17-14.728 („soavtor lahko sam ukrepa za obrambo svoje moralne pravice le pod pogojem, da je mogoče njegov prispevek individualizirati; [...] v nasprotnem primeru mora [...] druge avtorje pozvati k vstopu v pravdo“).

35. Kar zadeva člena 17 in 47 Listine, je zadnjenavedeni tisti, ki bolj vpliva na spor, saj je avtorska pravica priznana s pravili Unije z vidika sodnega varstva, s čimer je omogočena uporaba Listine (člen 51(1)). Člen 17(2) Listine („[z]agotovljeno je varstvo intelektualne lastnine“) je treba razlagati ob uporabi določb sekundarne zakonodaje, v katerih je to varstvo konkretizirano.

2. *Avtorske pravice, vključene v spor*

36. V predložitveni odločbi je v več točkah navedeno, da zahtevki „consorts“²³ C. Chabrola in P. Gégauffa zajemajo tako materialne kot moralne avtorske pravice.²⁴

37. V obravnavani zadevi ni dvoma o materialni naravi domnevno kršenih avtorskih pravic, zato je vprašljivo, ali gre dejansko tudi za moralne pravice. Če se to potrdi, bi bilo treba upoštevati dejstvo, da člen 9 Direktive 2006/116 izključuje, da bi njene določbe vplivale na zakonodajo držav članic na področju moralnih pravic.

38. Predložitveno sodišče bo moralo ugotoviti, katere avtorske (materialne ali moralne) pravice bi lahko bile kršene. Za odgovor na vprašnji za predhodno odločanje, ki sta omejeni na ugovor nedopustnosti, ki so ga vložile tožene stranke, vključitev ali izključitev moralnih avtorskih pravic ni bistvenega pomena.

B. *Odgovor na vprašnji za predhodno odločanje*

39. Menim, da je mogoče ti dve vprašanji obravnavati skupaj. V svoji analizi bom obravnaval tako težave, ki jih povzroča skupno imetništvo avtorskih pravic, kot tudi pogoje in omejitve, določene za varstvo teh pravic v sodnih postopkih.

1. *Skupno imetništvo avtorskih pravic*

40. Zakonodaja Unije bodisi predpostavlja možnost skupnega imetništva (solastništva) avtorskih pravic bodisi se nanj izrecno sklicuje.

41. Direktiva 2001/29²⁵ in Direktiva 2004/48²⁶ se sklicujeta na „avtorja“ ali „imetnika pravice intelektualne lastnine“, pri čemer se ta izraza brez razlikovanja uporabljata v ednini ali množini.

42. Direktiva 2006/116 priznava skupno imetništvo avtorskih pravic: njena štirinajsta uvodna izjava se nanaša na „primer[e], ko se eno ali več fizičnih oseb določi kot avtorja“. Njen člen 1(2) se nanaša izrecno na primer, ko „je delo ustvarilo več avtorjev“.

²³ Izraz „consorts“, ki ga je predložitveno sodišče uporabilo za oznako dedičev Clauda Chabrola in Paula Gégauffa, je mogoče razumeti v procesnem smislu, torej da so ti dediči *litis consortes*. Pozneje bom obravnaval „*litisconsortium*“ kot procesni institut.

²⁴ V točkah 24, 25 in 27 predložitvene odločbe so povzeti predlogi nekaterih tožečih strank, ki se izrecno sklicujejo na kršitev moralnih pravic. Predložitveno sodišče v točki 54 iste odločbe navaja, da „je tožba [...] tožba zaradi kršitve nepogodbenih materialnih in moralnih avtorskih pravic, na podlagi katere so podani glavni odškodninski zahtevki [...]“.

²⁵ Člen 2(a) Direktive 2001/29, kar zadeva izključno pravico, „da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma“, za njihova dela. Pravica je dodeljena „avtorjem“.

²⁶ Člen 4(a) Direktive 2004/48 državam članicam nalaga, da priznajo, da imajo pravico „zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz tega poglavja: (a) *imeti[n]ik[i] pravic intelektualne lastnine* v skladu z določbami veljavnega prava; [...]“. Moj poudarek.

43. Zlasti v zvezi s kinematografskimi ali avdiovizualnimi deli člen 2 Direktive 2006/116 državam omogoča, da poleg glavnega režiserja določijo tudi „druge soavtorje“. V tej zadevi gre za tak primer.

44. Zato je mogoče trditi, da so varovane vse osebe, ki so avtorji ali imetniki pravic intelektualne lastnine na kinematografskem delu. Tako one kot po njihovi smrti njihovi dediči so upravičeni do spoštovanja avtorskih pravic na kinematografskem delu, ki je nastalo v soavtorstvu.

45. Tako kot na *sorodnem* področju industrijske lastnine²⁷ je tudi v zvezi z avtorskimi pravicami težava, kako lahko skupni imetniki zagovarjajo svoje zahteve, saj pravila Unije ne določajo postopkovnih načinov, primernih za zagotavljanje varstva teh pravic.

46. Člen 4(a) Direktive 2004/48 priznava pravico „zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev [...] imetnik[om] pravic intelektualne lastnine v skladu z določbami veljavnega prava“.²⁸

47. Sodišče meni, da se veljavno pravo „nanaša na upoštevno nacionalno pravo in, kjer je to ustrezno, na pravo Unije“.²⁹

48. Vendar pravo Unije ne vsebuje posebnih določb v zvezi z vlaganjem tožb s strani skupnih imetnikov avtorskih pravic. V zvezi s tem ni harmonizacije in države članice morajo sprejeti ustrezna pravila, ki urejajo vložitev takih tožb pri njihovih sodiščih. Pravo Unije namreč ne določa pogojev, pod katerimi lahko skupni imetniki uveljavljajo pravice, ki jih imajo kot imetniki.³⁰

49. Zato je „pravo, ki se uporablja“ za sodno varstvo avtorske pravice na skupnem delu, načeloma zakonodaja držav članic.

2. Nacionalno pravilo, omejitve postopkovne avtonomije in člen 47 Listine

50. Menim, da pravilo iz člena L. 113-3 CPI glede na njegovo besedilo ni sporno. Ne vidim razloga za zavrnitev določbe, ki določa zgolj, da morajo soavtorji dela več avtorjev svoje pravice uveljavljati soglasno in da v primeru, da tako soglasje ni doseženo, o zadevi odloča sodišče.

51. To pravilo je v skladu z običajnim razumevanjem skupnega imetništva premoženja in pravic v različnih pravnih redih.³¹ To velja še toliko bolj, ker se v skladu z nacionalno sodno prakso skupno uveljavljanje pravic s strani soavtorjev zahteva le, če prispevka enega od njih ni mogoče ločiti od prispevkov drugih.³²

²⁷ Člen 1 Direktive 2004/48 določa, da v tej direktivi izraz „pravice intelektualne lastnine“ vključuje pravice industrijske lastnine.

²⁸ Moj poudarek. Pravica, priznana imetnikom teh pravic, se logično razširi na soavtorje skupnega dela in, kot v tem primeru, na njihove dediče.

²⁹ Sodba z dne 7. avgusta 2018, SNB-REACT (C-521/17, EU:C:2018:639, točka 31).

³⁰ Glej po analogiji v zvezi z varstvom skupnih imetnikov pravic, podeljenih z znamkami Unije, sodbo z dne 27. aprila 2023, Legea (C-686/21, EU:C:2023:357, točka 36): „Uredba [Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 146), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 422/2004 z dne 19. februarja 2004 (UL 2004, L 70, str. 1),] sicer priznava možnost skupnega imetništva znamke Evropske unije, vendar ne vsebuje določb, ki bi urejale pogoje, pod katerimi lahko skupni imetniki take znamke uveljavljajo pravice iz te znamke“. V sklepnih predlogih v tej zadevi (C-686/21, EU:C:2022:977) sem opozoril na splošne težave, ki jih povzroča skupno imetništvo znamk.

³¹ Komisija v točki 67 pisnega stališča trdi, da je sporno pravilo „neločljivo povezano z ureditvijo nerazdeljenega imetništva“.

³² Sodba z dne 10. maja 1995, ki jo je na podlagi kasacijske pritožbe št. 93-10.945 izdal prvi civilni senat Cour de cassation (kasacijsko sodišče).

52. Na podlagi tega, kako je bilo to pravilo v postopkovnem smislu *izraženo* v francoski sodni praksi, je bil iz njega izpeljan razlog za nedopustnost zahtevkov: ti se zavrnejo *a limine*, če soavtor dela, ki nastopa pred sodiščem zaradi varstva svojih pravic, k vstopu v pravdo ni pozval ostalih skupnih imetnikov.

53. Pravilo iz CPI v povezavi z njegovo razlago v sodni praksi pomeni, kot priznava tudi francoska vlada,³³ omejitev dostopa do sodišča. Vendar se mi to, ob upoštevanju tega, kar bom v nadaljevanju povedal o mejah te omejitve, samo po sebi ne zdi sporno.

54. V pravnem redu posamezne države članice je lahko dopustnost zahtevka, ki ga vloži skupni imetnik pravic na skupnem delu, pogojena s tem, da so k vstopu v pravdo pozvani ostali soavtorji. Taka postopkovna zahteva je logična v primerih, v katerih zakon uvaja „aktivni *litisconsortium necessarium*“.³⁴ Nič ne nasprotuje temu, da se – kot v obravnavani zadevi – z zakonom zahteva vsaj poziv soavtorjem, če ne obvezna navzočnost drugih tožečih strank.³⁵

55. Tako pravilo, ne glede na to, ali izhaja iz sodne prakse ali ne, spada v postopkovno avtonomijo držav članic in ga je torej mogoče sprejeti, če izpolnjuje legitimne cilje in ne presega meja, ki jih bom predstavil v nadaljevanju.

56. To pravilo izhaja iz legitimnih ciljev, ki jih poudarjata francoska vlada in Komisija. Varuje pravice nenavzočih skupnih imetnikov, in sicer enakopravno, tako da jim omogoča, da imajo dovolj informacij, da se lahko udeležijo postopka ali ne.³⁶ Iz tega razloga prispeva k pravni varnosti in učinkovitemu izvajanju sodne oblasti s tem, da predvideva težave, ki bi lahko nastale v zvezi z litispendenco, poznejšim kopičenjem tožb, možnostjo nasprotujočih si odločb, če bi vsak soavtor deloval neodvisno, ali k preprečevanju naknadnih zahtevkov s strani soavtorjev, ki niso bili pozvani.³⁷

57. Omejitev, ki je s tem pravilom naložena skupnemu imetniku avtorske pravice, pa mora biti predmet dvojnega preizkusa, in sicer, ali je v skladu z načeloma enakovrednosti in učinkovitosti na eni strani³⁸ ter z zahtevami, ki izhajajo iz člena 47 Listine, na drugi strani. Ta določa načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije.

58. Ta dvojni pristop bo privedel do enakega rezultata, če bo predložitveno sodišče na koncu menilo, da v primeru, kot je ta, za uveljavljanje pravice do sodnega varstva za zaščito avtorskih pravic velja postopkovna obveznost, ki jo je pretirano težko ali nemogoče izpolniti.

³³ Točka 50 pisnega stališča francoske vlade.

³⁴ „Aktivni *litisconsortium necessarium*“ kot nujni pogoj vključuje navzočnost več tožečih strank, katerih skupna udeležba v postopku pomeni obveznost, določeno bodisi z zakonom bodisi z naravo spornega razmerja.

³⁵ Izraz „poziv“ v svojem procesnem pomenu pomeni poziv osebi, da se udeleži postopka.

³⁶ Točke od 53 do 56 pisnega stališča francoske vlade ter točki 69 in 70 pisnega stališča Komisije.

³⁷ Točke od 58 do 62 pisnega stališča francoske vlade in točka 72 pisnega stališča Komisije.

³⁸ „[...] kadar neko področje ni urejeno s predpisi Unije, [je treba] v nacionalnem pravnem redu vsake države članice v skladu z načelom procesne avtonomije določiti postopkovna pravila, ki veljajo za pravna sredstva pred sodišči, s katerimi se varujejo pravice, ki jih imajo osebe na podlagi prava Unije, vendar le, če ta pravila niso manj ugodna od tistih, ki veljajo za podobne položaje, za katere velja nacionalno pravo (načelo enakovrednosti), in če se z njimi v praksi ne onemogoča ali čezmerno ne otežuje uveljavljanje pravic, ki jih daje pravo Unije (načelo učinkovitosti)“. Sodba z dne 30. aprila 2024, M. N. (EncroChat) (C-670/22, EU:C:2024:372, točka 129).

59. Ker tu uporaba načela enakovrednosti ni sporna, se celotna razprava nanaša na načelo učinkovitosti. Francoska vlada v zvezi s tem trdi, da sporne obveznosti ni pretirano težko izpolniti in da ne presega tega, kar je potrebno za doseg zastavljenih ciljev³⁹, saj:

- Če se spor nanaša na del dela, katerega avtorstvo je mogoče pripisati posameznemu soavtorju, k vstopu v pravdo ni treba pozvati vseh skupnih imetnikov.
- Namen poziva vsem skupnim imetnikom ni zagotoviti, da se bodo dejansko udeležili postopka: zadostuje, da so vabljeni, da imajo možnost biti navzoči na sojenju.
- Zadostuje, da se navedeta ime in priimek ter stalno prebivališče osebe, ki jo je treba pozvati na sodišče. Če njeni podatki niso znani, člen 659 zakonika o civilnem postopku omogoča vabilo na njen zadnji znani naslov.
- Tudi če imena in naslovi oseb, ki jih je treba pozvati, niso znani, je mogoče odpraviti razloge za nedopustnost tožbe, sodišče pa je pristojno, da od tretjih oseb zahteva posredovanje teh podatkov o neznanih skupnih imetnikih.

60. Te prilagoditve sporne postopkovne obveznosti sicer zmanjšujejo njeno strogost, vendar ne izključujejo, da v položajih, kot je ta v obravnavani zadevi, uporaba pravila, čeprav je omiljeno, privede do zastoja samega postopka, kar povzroči neobstoj varstva pravic tožečih strank.

61. Francoska vlada namreč priznava, da lahko poziv vsem soavtorjem k vstopu v pravdo v nekaterih primerih pomeni „nerazumno zahtevo, ki lahko tožeči stranki onemogoči ali pretirano oteži uveljavljanje pravic, ki jih podeljuje pravo Unije“. Dodaja, da lahko v takih primerih „sodišče sprejme manj strogo razlago merila dopustnosti“.⁴⁰

62. Res je, da bo moralo predložitveno sodišče presoditi, ali sta glede na posebne okoliščine spora z uporabo postopkovnih zahtev, naloženih tožečim strankam, kršena načelo učinkovitosti in člen 47 Listine.

63. Do te kršitve pride, če tožeče stranke kljub svojim prizadevanjem in razumni skrbnosti iz razlogov, na katere nimajo vpliva, ne morejo pozvati vseh skupnih imetnikov. V takem položaju bi neizpodbojna zahteva, da se zadnjenavedeni pozovejo k vstopu v pravdo, sicer tožba ni dopustna, lahko onemogočila ali pretirano otežila uveljavljanje pravic, podeljenih s pravili Unije.⁴¹

64. Predložitveno sodišče ima torej na voljo dve možnosti:

- Če meni, da je to primerno, bi lahko nacionalno pravilo razlagalo v manj strogem smislu, kot predlaga francoska vlada, da bi ga uskladilo z zahtevami prava Unije. Po mnenju te vlade

³⁹ Točke od 71 do 78 pisnega stališča francoske vlade.

⁴⁰ Točki 85 in 86 pisnega stališča francoske vlade.

⁴¹ Čeprav v navedeni zadevi ni šlo za ugovor nedopustnosti tožbe, je Sodišče razsodilo, da lahko zaradi razlage nacionalnega pravila o predložitvi in pridobitvi dokazov, ki v praksi onemogoča „ugotovitev zatrjevanje kršitve avtorskih pravic“, pride do „resne kršitve temeljne pravice do učinkovitega pravnega sredstva in temeljnih pravic intelektualne lastnine, ki jih imajo imetniki avtorske pravice“. Sodba z dne 18. oktobra 2018, Bastei Lübbe (C-149/17, EU:C:2018:841, točka 51).

nacionalna zakonodaja v zvezi s tem zagotavlja zadostno prožnost, ne da bi bilo treba zadevne določbe razlagati *contra legem*.⁴²

- Če pa kljub vsemu meni, da postopkovnega pravila ne more razlagati na način, ki bi bil *iuxta legem*, v skladu s pravom Unije, ker mu to preprečuje sodna praksa najvišjega francoskega sodišča, katere uporaba v obravnavani zadevi neizogibno vodi do kršitve člena 47 Listine, tega pravila ne sme uporabiti.⁴³

65. Vsaka od teh možnosti mora voditi do enakega rezultata: za pravico skupnih imetnikov, da branijo svoje zahteve zoper tiste, ki so (domnevno) kršili njihove avtorske pravice, ne morejo veljati postopkovne zahteve, ki jih je nemogoče ali zelo težko izpolniti, kar bi pomenilo nevtralizacijo te pravice v praksi.

66. Ne da bi želel nadomestiti presojo predložitvenega sodišča, bi mu bilo mogoče predlagati nekatere napotke, ki bi olajšali uskladiitev spornega postopkovnega pravila s pravom Unije, hkrati pa odpravili zastojo postopka in preprečili nadaljnje zamude.

67. Vsekakor vztrajam, da lahko le predložitveno sodišče (ki seveda bolje pozna nacionalno pravo) poda *razlago, ki je skladna z zgoraj navedeno razlago*.

68. V obravnavani zadevi tožeče stranke, čeprav premoženjske in moralne posledice, ki izhajajo iz njihovih avtorskih pravic, uveljavljajo zase, trdijo, da s tožbo „delujejo v skupnem interesu skupnih imetnikov“⁴⁴ in želijo „varovati pravice vseh soavtorjev filmov“⁴⁵.

69. Če tožeče stranke, kot same zagotavljajo, intervenirajo v obrambo skupne intelektualne lastnine, bi uspeh njihovega zahtevka koristil *vsem* skupnim imetnikom filmov. Sodba, s katero bi bil spor končan s potrditvijo kršitve avtorske pravice, bi (vsaj posredno) koristila pravnemu položaju vseh skupnih imetnikov.

70. Tožeče stranke si torej ne prizadevajo omejiti avtorskih pravic na delu več avtorjev, ki jih imajo drugi skupni imetniki. Nasprotno, s svojim postopkovnim odzivom na (domnevno) kršitev teh pravic poskušajo izboljšati pravni položaj vseh soavtorjev. Strogo gledano ne gre za dajanje prednosti interesom nekaterih soavtorjev pred interesi drugih; v tem primeru bi bilo treba poiskati ustrezno ravnovesje.

71. V tem okviru obrambe pravice na podlagi skupnega imetništva se sprašujem, ali pravila, ki urejajo skupno lastnino v francoskem pravu, morda ne upravičujejo tega, da lahko izjemoma eden od skupnih imetnikov vloži tožbo v korist skupne stvari tudi brez poziva k udeležbi v postopku in brez izrecnega soglasja vseh skupnih imetnikov.

⁴² Sodba z dne 11. julija 2024, Skarb Państwa (Zamuda pri neznatnem plačilu ali majhnem dolgu) (C-279/23, EU:C:2024:605, točka 29): „načelo razlage nacionalnega prava, ki je v skladu s pravom Unije, zahteva, da nacionalna sodišča, zlasti s spoštovanjem prepovedi razlage nacionalnega prava *contra legem*, ob upoštevanju celotnega nacionalnega prava in ob uporabi načinov razlage, ki jih priznava nacionalno pravo, naredijo vse, kar je v njihovi pristojnosti, da zagotovijo polni učinek zadevne direktive in dosežejo rešitev, ki je v skladu s ciljem te direktive“.

⁴³ Prav tam (točka 30): „Zahteva po skladni razlagi med drugim vključuje obveznost nacionalnih sodišč, da po potrebi spremenijo ustaljeno sodno prakso, če ta temelji na razlagi nacionalnega prava, ki ni združljiva s cilji direktive. Zato nacionalno sodišče ne more utemeljeno trditi, da nacionalne določbe ne more razlagati v skladu s pravom Unije le zato, ker se je ta določba dosledno razlagala v smislu, ki ni v skladu s tem pravom.“

⁴⁴ Pisno stališče RB (točka 17).

⁴⁵ Pisno stališče drugih dedičev Clauda Chabrola in Paula Gégauffa (točki 21 in 22).

72. Na to možnost kaže pisno stališče RB. V njem opozarja na pravila francoskega civilnega zakonika o nedeljivosti in na to, da člen 815-2 tega zakonika vsakemu imetniku nedeljive stvari omogoča, da sprejme ukrepe, potrebne za njeno ohranitev, tudi če ti niso nujne narave.⁴⁶

73. Z drugega vidika bi se lahko po analogiji uporabilo pravilo, ki se uporablja, če eden od skupnih imetnikov ne more izraziti svoje volje. V tem primeru lahko drug skupni imetnik stvari, ki ga pooblasti sodišče, nadomesti neobstoj soglasja.

74. V skladu s členom L. 113-3, tretji odstavek, CPI mora namreč v primeru neobstoja soglasja med soavtorji dela več avtorjev o zadevi odločiti civilno sodišče. Predložitveno sodišče mora ugotoviti, ali „neobstoj soglasja“, na katerega se sklicuje ta določba, zajema primer, v katerem tako soglasje ni bilo doseženo, ker ni bilo mogoče identificirati vseh soavtorjev dela več avtorjev.

75. Prav tako ne izključujem možnosti uporabe enega od načel, ki se v civilnem pravu precejšnjega števila držav uporabljajo za upravljanje zadev drugih brez pooblastila. V skladu z njim imajo lahko dejanja, ki jih tisti, ki vodi tuje posle, ne da bi bil to dolžan storiti, opravi v korist zadevne osebe in brez njenega nasprotovanja, ugodne učinke za to osebo, pri čemer „neuradni upravitelj“ prevzame obveznosti pooblaščenca.

76. Če bi se skupnemu imetniku priznala sposobnost, da uveljavlja skupno pravico v korist vseh skupnih imetnikov, bi morala imeti ta vsebinska pristojnost postopkovne posledice. S tem bi bila odpravljena ovira, ki jo predstavlja obveznost, da se k vstopu v pravdo pozovejo imetniki pravic, katerih identifikacija je *de facto* praktično nemogoča.

77. Avtorsko pravico na skupni stvari bi torej lahko uveljavljal eden ali več skupnih imetnikov, kadar glede na okoliščine ni mogoče pozvati drugih, potem ko je bila izkazana ustrezna skrbnost v prizadevanju za njihovo identifikacijo in poziv k vstopu v pravdo.

78. Naj ponovim, da namen te navedbe ni nadomestiti delo predložitvenega sodišča v zvezi z iskanjem rešitev, ki so sprejemljive v skladu z nacionalnim pravom. Če mu nobeno od zgoraj navedenih pravil, določb in načel ne omogoča, da bi nacionalno pravo razlagalo v skladu s členom 47 Listine v povezavi z ustreznimi določbami direktiv o varstvu avtorskih pravic, določbe, ki ni združljiva s pravom Unije, ne sme uporabiti. V zvezi s tem ni pomembno, da taka nezdržljivost strogo gledano ne izhaja iz CPI, ampak iz razlage, ki so jo podala nacionalna sodišča.

V. Predlog

79. Glede na navedeno predlagam, naj tribunal judiciaire de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija) odgovori tako:

Člen 8 Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi in člen 3 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic

⁴⁶ Točka 12 in naslednje pisnega stališča RB, v katerih trdi, da je namen tožbe zaradi kršitve avtorskih pravic „ohranitev“ teh pravic in da je ta tožba po naravi vložena v skupnem interesu skupnih imetnikov. Podobno je v pisnem stališču (točki 27 in 28) drugih dedičev Clauda Chabrola in Paula Gégauffa navedeno, da je tožba, ki so jo vložile tožeče stranke, obrambna, njen cilj pa je zaščititi skupni interes *vseh* soavtorjev in njihovih pravnih naslednikov. Predložitvena odločba (točka 86) na splošno napotuje na možnost, da se postopek omeji na zahtevo za ohranitveni ukrep.

intelektualne lastnine v povezavi s členoma 1 in 2 Direktive 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic ter členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

je treba razlagati tako,

da načeloma ne nasprotujejo temu, da se dopustnost tožbe zaradi kršitve pravic intelektualne lastnine na delu, ki ga je ustvarilo več avtorjev, pogojuje s tem, da so vsi soavtorji pozvani k vstopu v pravdo.

Vendar uporaba tega pogoja ne sme onemogočiti ali pretirano otežiti vlaganja tožb samo enemu ali več soavtorjem, temveč mora v tem primeru nacionalno sodišče dati prednost pravici do učinkovitega sodnega varstva iz člena 47 Listine.